

's-Hertogenbosch

Gemeente Heusden
College van B&W
Postbus 41
5250 AA Vlijmen

Tevens per mail awolters@heusden.nl

Uw brief van : -

Uw kenmerk : 2053111

Afdeling : SO/ROS

Ons : 18134740

kenmerk

Datum : 4 juli 2020

Onderwerp : Zienswijze op cNRD Windenergie gemeente Heusden

Ref. : A.M.C. Coppens

Tel. : (06) 11868654

E-mail : a.coppens@s-hertogenbosch.nl

Geachte heer/mevrouw,

Inleiding

Op 26 mei 2025 ontvingen we een e-mail van u over het concept van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (cNRD) Windenergie, voor de grootschalige opwek van duurzame energie in Heusden. U heeft de stukken, die nu ter inzage zijn gelegd, van een participatieplan voorzien.

Al in 2020 en 2021 hebben we, onder meer in het kader van de Kadernotitie Windenergie Heusden, aangegeven betrokken te willen worden bij de planvorming in uw gemeente én hebben wij ook aandacht gevraagd voor onze bestuursraad Engelen Bokhoven en VERBAB (Vereniging Bescherming Authentiek Bokhoven). Dank daarom voor uw mail, welke desondanks wel aanleiding geeft om een reactie te geven als aangrenzende gemeente.

Locatiealternatieven planMER 2 en 5

We onderschrijven uw duurzame ambities in het kader van de energietransitie. Net als uw gemeente hebben we als gemeente 's-Hertogenbosch duurzaamheidsambities.

Uit de stukken blijkt dat twee gebieden voor duurzame energie in de buurt van c.q. op onze gemeentegrens zijn gepland. Ten aanzien van deze locatiealternatieven voor zonne-energie merken we het volgende op. We hebben in onze Visie energielandschap in 2020 zones aangewezen waar zonnevelden mogelijk ingepast kunnen worden. De gemeenteraad heeft eerder besloten om op zoek te gaan naar 100 hectare zonnevelden buiten de Duurzame Polder, om zo de opgave binnen de polder te verkleinen. Deze uitvraag heeft niet de gewenste 100, maar 50 hectare opgeleverd aan potentiële zonnevelden. Deze gaan we realiseren.

Locatiealternatief 2 voor zonne-energie is, wanneer we ons beleid hierin betrekken, gelegen in een gebied dat we typeren als open landschap. 's-Hertogenbosch heeft in de Visie Energielandschap concreet beschreven zelf geen ruimte te zien in het westelijk grondgebied van 's-Hertogenbosch, dat aan Heusden grenst. De kenmerken van de Bokhovense Polder zijn, wat 's-Hertogenbosch betreft: landschappelijk, open, ecologisch, recreatief. Het gebied is gevrijwaard van windenergie. In onze Visie Energielandschap staat: "Om vrije uitzichten vanuit de stad, de dorpen en het buitengebied te kunnen garanderen zet de gemeente in op een geconcentreerde grootschalige ontwikkeling op één locatie" te weten de duurzame polder richting Oss, een grootschalig open landschap. We geven daarom graag onze overweging mee om, vanwege deze landschappelijke en ruimtelijke waarden, eerst in te zetten op andere locaties die het landschap niet aantasten.

De gemeenteraad van 's-Hertogenbosch heeft voor de opwek van grootschalige windenergie van de Duurzame Polder, aan de oostzijde van de gemeente, in 2020 besloten dat deze op minimaal 1 kilometer afstand van de bebouwde kom moet komen. We constateren dat het locatiealternatief 2 dichter dan 1 kilometer van de bebouwde kom van 's-Hertogenbosch (kern Bokhoven) ligt. U hanteert een afstand van 750 meter tot de bebouwde kom. Kunt u dit toelichten?

Ten aanzien van locatiealternatief 5 merken we op dat dit zoekgebied in de nabijheid ligt van natuurgebied de Moerputten. Naast de afstand tot de bebouwde kom, vragen we aandacht voor de situering van turbines nabij een gebied met natuur- en landschapswaarden en de daarbij behorende zorgvuldige natuuronderzoeken.

Woon -en leefklimaat inwoners gemeente 's-Hertogenbosch en integrale gebiedsontwikkeling

We willen met deze reactie aandacht vragen voor een integrale benadering van het gebied en rekening houden met de belangen van de inwoners van onze gemeente bij de verdere uitwerking en planinvulling. In het bijzonder als het gaat om het woon- en leefklimaat van omwonenden, het kunnen meeprofiten en de bescherming en versterking van andere ruimtelijke functies in het gebied. Zo ligt er op circa 640 meter van locatiealternatief 2 een woning op grondgebied van de gemeente 's-Hertogenbosch, weliswaar niet gelegen in de bebouwde kom.

Het is goed om te lezen dat er in de stukken veel over inwoners, ondernemers en overige belanghebbenden wordt gesproken. Meer specifiek willen we u vragen de bestuursraad Bokhoven/Engelen te (blijven) betrekken alsmede VERBAB. Zijn deze belangenorganisaties bijvoorbeeld genodigd voor de informatiebijeenkomsten van 27 mei (gemeente Heusden) en 19 juni (Energiegemeenschap Heusden)? Wij waren hiervan niet op de hoogte. Eerder hebben we u verzocht hen ook nadrukkelijk te betrekken.

We verzoeken bij de verdere planuitwerkingen, daarom zoveel mogelijk rekening te houden met het woon –en leefklimaat van omwonenden (inclusief inwoners van 's-Hertogenbosch).

Tot slot

In de bijlage bij de zienswijze maken we graag nog een aantal inhoudelijke opmerkingen. Korthedshalve verwijzen we u ernaar.

Tot zover onze reactie. Uiteraard zijn we bereid deze zienswijze in een gesprek nader toe te lichten. We vernemen graag uw reactie.

Met vriendelijke groet,

College van Burgemeester en Wethouders van 's-Hertogenbosch,

De gemeentesecretaris,

drs. B. van der Ploeg

De burgemeester,

drs. J.M.L.N. Mikkers

B.A.: Directeur sector Dienstverlening & Bedrijfsvoering,

drs. M. van Scheppingen, RC

Bijlage zienswijze gemeente 's-Hertogenbosch juli 2025 cNRD Windenergie Heusden

- Het fenomeen concept-NRD is ons vreemd. Dit lijkt te suggereren dat er nog een definitief NRD komt. Dit blijkt niet uit de stukken noch kent de wet een cNRD.
- We hebben eerder al aangegeven dat milieueffecten zich niets aantrekken van gemeentegrenzen. Hebben beide RES-regio's afstemming met elkaar gezocht? RES Noord-Oost Brabant en REKS Hart van Brabant.
- Alleen in de paragraaf Geluid komt gezondheid naar voren. Gezondheid is echter breder dan dat. Zijn er meer aspecten die van invloed zijn op gezondheid?
- In figuur 2 (pag.14) is een klein puntje technische ruimte zichtbaar bij het Engelenmeer. Dit komt ons vreemd voor. In het figuur van de zoekgebieden komt dit gebied niet terug. Klopt het dat dat gebied afvalt omdat het praktisch niet mogelijk is om daar 3 turbines te plaatsen?
- Paragraaf 3.6 Ecologie: We adviseren om de alternatieven te beoordelen op aspect Ecologie in een Natuurtoets, waarin de potentiële effecten over de gehele breedte van ecologie worden beoordeeld. Daarin kunnen de positieve en negatieve aspecten van de ecologische onderdelen eenduidig worden beschreven. Daarbij adviseren we om verder te kijken dan alleen de passieve (gebieds- en soorten) bescherming, maar ook naar bijvoorbeeld rode lijst soorten (dit in het kader van de algemene en specifieke zorgplicht).
- Paragraaf 3.6.1.1 gebiedsbescherming: Er wordt beschreven dat er bij de voorbereiding van besluitvorming over een concreet project (VKA) moet worden beoordeeld of er een voortoets of passende beoordeling nodig is. We willen adviseren om de voortoets (als onderdeel van de hiervoor genoemde natuurtoets) al voor de alternatieven op te stellen om zo de potentiële effecten voor Natura 2000 inzichtelijk te maken.
- Paragraaf 3.6.1.2 soortenbescherming: We adviseren om het gerichte ecologisch onderzoek al in deze fase op te starten, om daarmee de potentiële effecten goed af te kunnen wegen. Let daarbij ook de aanvliegroutes naar de weidevogelgebieden in en om de zoekgebieden. Windturbines kunnen ook op grotere afstand een effect hebben.
- Reikwijdte van het planMER: Het planMER brengt geen weging aan tussen milieueffecten, maar is een hulpmiddel om de gemeente in staat te stellen keuzes te maken. We vragen ons af waarom die afweging niet wordt gemaakt, omdat dat tot een beter onderbouwde keuze kan leiden.
- Paragraaf 3.2: Deze paragraaf bevat de milieuthema's waar het planMER aandacht aan besteed. De milieuthema's trillingen, luchtkwaliteit en geur zijn niet beschreven. Mogelijk zijn ze niet relevant, maar het is de vraag waarom daar geen aandacht voor is. Op windmolens zit vaak een licht, maar licht is niet als milieuaspect opgenomen. Hoewel verkeer geen milieuaspect is, zou de NRD daar wel aandacht aan moeten schenken.
- Paragraaf 3.9.1 Hier wordt de Wet bodembescherming genoemd. Die is vervallen. Wellicht is dit een verschrijving.